

Často kladené otázky k poskytovaniu dotácií na stravu od 01.05.2023

- 1. Je možné od 01.05.2023 poberať daňový bonus na dieťa, ak bude dieťaťu poskytovaná dotácia na stravu?**

Novela zákona o dotáciách účinná od 01.05.2023 zmenila kategórie oprávnených detí, t.j. od 01.05.2023 sa už nebude prihliadať na to, či je rodič poberateľom daňového bonusu na dieťa. To znamená, že dieťaťu môže byť od 01.05.2023 poskytovaná dotácia na stravu aj v prípade, že naň rodič poberá daňový bonus.

- 2. Nakoľko sa ide poskytovať plošná dotácia pre deti, prečo moje dieťa, ktoré navštevuje 8-ročné gymnázium, pričom triedy prima až kvarta zodpovedajú 2. stupňu základnej školy nemá nárok na dotáciu na stravu?**

Oprávnenosť dieťaťa na poskytovanie dotácie na stravu je upravená zákonom o dotáciách, pričom v § 4 ods. 3 tohto zákona je jednoznačne ustanovené, že dotáciu na stravu možno poskytnúť len dieťaťu, ktoré navštevuje MŠ a ZŠ, pri splnení ďalších zákonných podmienok. V zmysle zákona o dotáciách, teda nie je možné poskytnúť dotáciu na stravu žiakovi 8-ročného gymnázia, ktoré je v školskom systéme SR zaradené medzi stredné školy, t.j. pre oprávnenosť dieťaťa na poskytnutie dotácie na stravu nie je rozhodujúci vek dieťaťa, ale druh navštevovanej školy.

- 3. Je možné poskytnúť dotáciu na stravu pre všetky deti, ktoré navštevujú posledný ročník MŠ alebo ZŠ, ako pri plošnej dotácii, ktorá bola na tieto deti v minulosti poskytovaná?**

Nie, v zmysle novely zákona o dotáciách účinnej od 01.05.2023, v prípade detí navštevujúcich posledný ročník MŠ alebo ZŠ, bude možné dotáciu na stravu poskytnúť, ak bude splnená podmienka, že rodič dieťaťa alebo fyzická osoba, ktorej je dieťa zverené do starostlivosti rozhodnutím súdu (ďalej spolu len „rodič“) alebo zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „SPOD a SK“) písomne požiada zriaďovateľa školy prostredníctvom zariadenia školského stravovania, aby podal žiadosť o poskytnutie dotácie na stravu na toto dieťa. Bližšie informácie k spôsobu predloženia žiadosti rodiča o poskytnutie dotácie na stravu a termínu, do kedy má rodič o dotáciu na stravu požiadať poskytne rodičom zariadenie školského stravovania.

- 4. Je poskytnutie dotácie na stravu od 01.05.2023 podmienené hranicou príjmu domácnosti?**

Podmienkou na poskytnutie dotácie na stravu pre deti, ktoré navštevujú posledný ročník MŠ a ZŠ je len podanie žiadosti zo strany rodiča o poskytnutie dotácie na stravu, ktorú rodič predkladá zariadeniu školského stravovania. To znamená, že v prípade detí v ZŠ a v poslednom ročníku MŠ na poskytnutie dotácie na stravu na dieťa od 01.05.2023 nemá vplyv príjem domácnosti. Príjem domácnosti na účely poskytnutia dotácie na stravu sa naďalej posudzuje v prípade domácností mladších detí v MŠ (okrem posledného ročníka MŠ) aj od 01.05.2023, tak ako doteraz (rodič predkladá na úrad práce formulár na posúdenie príjmu domácnosti, pričom, ak už bol príjem domácnosti posúdený, posúdenie príjmu domácnosti platí celý školský polrok).

- 5. Je možné poskytnúť dotáciu na stravu aj na dieťa, ktoré navštevuje posledný ročník MŠ, aj keď 6 rokov dovърší napr. 05.09.2023 alebo od septembra 2023 nenastúpi do prvého ročníka ZŠ, ale bude opakovane navštevovať posledný ročník MŠ?**

Dotáciu na stravu je možné poskytnúť deťom, ktoré navštevujú posledný ročník MŠ a sú zaradené na povinné predprimárne vzdelávanie. To znamená, že oprávnené na poskytnutie dotácie na stravu sú aj 5 ročné deti, príp. aj mladšie deti v poslednom

ročníku MŠ zaradené na povinné predprimárne vzdelávanie, ak rodič požiadal o poskytnutie dotácie na stravu, a to bez ohľadu na to, či nasledujúci školský rok nastúpia resp. nenastúpia do prvého ročníka ZŠ alebo opakovane navštevujú posledný ročník MŠ.

6. Je možné požiadať o dotáciu na stravu pre všetky deti z Centra pre deti a rodiny?

V prípade dieťaťa, pre ktoré Centrum pre deti a rodiny vykonáva opatrenie pobytovou formou, žiada Centrum pre deti a rodiny zriaďovateľa, aby požiadal o poskytnutie dotácie na toto dieťa iba v prípade, ak ide o dieťa pre ktoré Centrum pre deti a rodiny vykonáva opatrenie pobytovou formou na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia a o uložení výchovného opatrenia.

7. Ako rodič dieťaťa mám záujem o poskytnutie dotácie na stravu na svoje dieťa, mám predložiť návratku úradu práce?

Nie, v zmysle § 4 ods. 3 písm. a) zákona o dotáciách, rodič požiada o poskytnutie dotácie na stravu prostredníctvom zariadenia školského stravovania (školská jedáleň), ktoré ho v tejto veci osloví a určí spôsob a termín predloženia žiadosti o poskytnutie dotácie na stravu. Podklady k poskytnutiu dotácie na stravu na úrad práce predkladá škola alebo zriaďovateľ školy, na základe podkladov predložených zo strany rodičov detí.

8. Musí mať zriaďovateľ žiadosť rodiča na poskytnutie dotácie na stravu aj pri tých deťoch, ktoré navštevujú posledný ročník MŠ alebo ZŠ, ak na tieto deti už bol poskytnutý preddavok dotácie na stravu do júna alebo augusta 2023? Je potrebné tieto deti uvádzať v nových zoznamoch oprávnených detí?

Deti z posledného ročníka MŠ a všetky deti v ZŠ, aj keď na tieto deti bol poskytnutý preddavok dotácie do júna alebo augusta 2023, vzhľadom na zmeny kategórií oprávnených detí od 01.05.2023 už nie sú oprávnené na poskytnutie dotácie na stravu z titulu, že sú z domácností, ktorým sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi alebo z domácností, ktorej príjem je najviac vo výške životného minima (ďalej len „deti v HN/ŽM“) alebo z titulu, že rodič si nemôže na toto dieťa uplatniť nárok na daňový bonus. To znamená, že v súlade so zákonom účinným od 01.05.2023, aj k týmto deťom musí byť zo strany rodiča predložená zariadeniu školského stravovania žiadosť o poskytnutie dotácie na stravu a zriaďovateľ ich do nových zoznamov oprávnených detí podľa § 4 ods. 3 písm. a) zákona o dotáciách uvádza, až na základe týchto predložených žiadostí. V prípade nepredloženia nových zoznamov detí zo strany zriaďovateľa, nebude možné dotáciu na stravu od 01.05.2023 poskytnúť na žiadne dieťa v ZŠ alebo v poslednom ročníku MŠ.

9. Je nevyhnutné predkladať zoznamy na deti oprávnené podľa § 4 ods. 3 písm. a) zákona o dotáciách? Nestačí uviesť počet oprávnených detí, nakoľko spracovanie takýchto zoznamov, vzhľadom na veľký počet detí bude administratívne náročné?

Nakoľko v zmysle § 4 ods. 8 zákona o dotáciách, sa dotácia na stravu poskytuje len na dieťa uvedené v zoznamoch oprávnených detí, k poskytnutiu dotácie od 01.05.2023 je nevyhnutné zo strany zriaďovateľa predložiť úradu nové zoznamy oprávnených detí podľa § 4 ods. 3 písm. a) zákona o dotáciách pre deti v poslednom ročníku MŠ, na 1. stupni ZŠ a na 2. stupni ZŠ. Vzhľadom na rozdielne výšky dotácie na stravu pre tieto stupne vzdelávania je potrebné k týmto deťom predkladať 3 samostatné zoznamy oprávnených detí, pričom deti z Ukrajiny sú predkladané na samostatných zoznamoch a neuvádzať, napr. deti v ZŠ na jednom zozname oprávnených detí. V tejto súvislosti však uvádzame, že ak zriaďovateľ má deti evidované v systéme, ktorého výstupom je napr. formát excel, ak bude zo strany zriaďovateľa dodržaná štruktúra zoznamu (označenie zoznamu - hlavička zoznamu s uvedením ustanovenia § 4 ods. 3 písm. a) zákona o dotáciách a stupňa vzdelávania, počet detí, ich menný zoznam, názov, podpis,

pečiatka zriaďovateľa, atď.) je možné zoznamy oprávnených detí predkladať aj vo formáte excel a nie je ich potrebné prepisovať do formátu word, zaslaného ústredím zriaďovateľom.

- 10. Žiadateľ je zriaďovateľom viacerých MŠ a ZŠ a od 01.01.2023 mu bol na niektoré z týchto školských zariadení v jeho pôsobnosti poskytnutý preddavok dotácie na stravu. Od 01.05.2023 budú na poskytnutie dotácie na stravu oprávnené aj deti z iných školských zariadení v pôsobnosti zriaďovateľa, pričom na tieto školské zariadenia zriaďovateľ nežiadal o dotáciu na stravu od 01.01.2023. Je potrebné v takomto prípade predkladať zo strany žiadateľa aj povinné prílohy k žiadosti preukazujúce splnenie podmienok podľa § 8a zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov?**

Nie, podklady preukazujúce splnenie podmienok podľa § 8a zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách“) nie je potrebné opätovne predkladať, nakoľko splnenie podmienok v zmysle tohto zákona bolo v prípade zriaďovateľa už overené pri poskytnutí preddavku dotácie na stravu od 01.01.2023. Zriaďovateľ v takomto prípade predkladá úradu práce vyplnenú časť B žiadosti o poskytnutie dotácie na stravu a zoznamy detí, ktoré sú oprávnené na poskytnutie dotácie na stravu.

- 11. Ak zriaďovateľ, ktorý podáva žiadosť o dotáciu na stravu ako nový žiadateľ nemá splnené podmienky podľa zákona o rozpočtových pravidlách (napr. z dôvodu, že má evidované nedoplatky na sociálnom alebo zdravotnom poistení), je postačujúce predložiť na splnenie tejto podmienky úradu práce splátkový kalendár, uzatvorený s príslušnou inštitúciou o úhrade tohto nedoplatku?**

V zmysle § 8a zákona o rozpočtových pravidlách, dotáciu na stravu je možné poskytnúť žiadateľovi za podmienky, ak nemá evidované nedoplatky, napr. na sociálnom alebo zdravotnom poistení, t.j. splátkový kalendár nie je dostatočným podkladom preukazujúcim splnenie podmienky podľa § 8a zákona o rozpočtových pravidlách. S cieľom poskytnúť deťom dotáciu na stravu aj v prípade nesplnenia podmienok zo strany zriaďovateľa MŠ/ZŠ alebo obce, je v ustanovení § 4 ods. 4 zákona o dotáciách upravená možnosť podať žiadosť zo strany MŠ alebo ZŠ, ktorú navštevujú oprávnené deti, a na to základe písomnej dohody so zriaďovateľom alebo s obcou, pričom takáto dohoda obsahuje aj dôvod, pre ktorý zriaďovateľ alebo obec nemôže žiadať o dotáciu na stravu.

- 12. Môže o dotáciu na stravu na deti požiadať aj súkromná MŠ alebo ZŠ?**

Áno, žiadateľom o poskytnutie dotácie môže byť aj súkromná MŠ alebo ZŠ alebo cirkevná MŠ alebo ZŠ za splnenia podmienky, že je právnickou osobou, ktorá je zaradená v sieti škôl a školských zariadení SR, ktoré majú oprávnenie uskutočňovať výchovu a vzdelávanie podľa školského zákona. Zároveň o dotáciu na stravu na dieťa môže požiadať aj špeciálna základná škola, nakoľko v zmysle zákona o dotáciách, je dotáciu na stravu možné poskytnúť dieťaťu, ktoré sa zúčastní vyučovania na základnej škole a odoberie stravu

- 13. Žiadosť rodiča alebo zariadenia SPOD a SK musí byť predložená v písomnej forme prostredníctvom „návratky“ alebo je možné záujem o poskytnutie dotácie na stravu na dieťa vyjadriť aj elektronicky, napr. prostredníctvom Edupage alebo v zápisnom lístku na stravovanie dieťaťa?**

Návratka bola pripravená ústredím ako odporúčaný vzor, resp. pomôcka pre zriaďovateľov k poskytnutiu dotácie na stravu od 01.05.2023, nakoľko k zmene v poskytovaní dotácií na stravu dochádza v priebehu školského polroka, po zápise detí na stravovanie.

Pod písomnou žiadosťou je možné chápať požiadanie v listinnej aj v elektronickej forme, t.j. k poskytnutiu dotácie na stravu od 01.05.2023 je možné použiť aj elektronický spôsob zistenia údajov o vyslovení súhlasu, resp. nesúhlasu rodiča alebo zariadenia SPOD a SK prostredníctvom Edupage alebo tento záujem je možné vyjadriť aj v zápisnom lístku na stravovanie dieťaťa, ak sa toto dieťa doteraz nestravovalo v školskej jedálni. V kompetencii MPSVR SR a ani ústredia nie je stanovenie spôsobu vyjadrenia sa rodiča alebo zariadenia SPOD a SK k poskytnutiu dotácie na stravu prostredníctvom Edupage alebo v zápisnom lístku na stravovanie, avšak je nevyhnutné zabezpečiť, aby aj v prípade využitia elektronického spôsobu bolo jednoznačne preukázané, že na dieťa o dotáciu na stravu žiada rodič dieťaťa alebo zariadenie SPOD a SK a tieto údaje (vyjadrenie rodiča alebo zariadenia SPOD a SK) zostali uschované, pre účely následného overenia oprávnenosti detí na poskytnutie dotácie na stravu.

- 14. V prípade využitia vyjadrenia sa rodičov alebo zariadení SPOD a SK elektronicky prostredníctvom Edupage je potrebné vyjadrenia rodičov alebo zariadení SPOD a SK vytlačiť alebo je postačujúce tieto údaje uchovávať v elektronickej forme? Je tieto žiadosti potrebné uchovávať u zriaďovateľa alebo na jednotlivých školách alebo v školských jedálňach?**

Za správnosť predložených zoznamov oprávnených detí, ktoré zriaďovateľ vypracuje na základe vyjadrení sa rodičov alebo zariadení SPOD a SK zodpovedá zriaďovateľ. Je na rozhodnutí zriaďovateľa, či výstupy z Edupage bude uchovávať v elektronickej alebo v písomnej forme, resp. či návratky alebo výstupy z Edupage bude uchovávať u seba, resp. na jednotlivých školách alebo v zariadeniach školského stravovania.

Zo strany zriaďovateľa je však potrebné zabezpečiť, aby v zoznamoch oprávnených detí podľa § 4 ods. 3 písm. a) zákona o dotáciách boli uvedené len deti, pri ktorých môže jednoznačne preukázať, že rodič alebo zariadenie SPOD a SK požiadali o poskytnutie dotácie na stravu, pričom je potrebné zabezpečiť, aby tieto žiadosti boli dôsledne uchované, pre účely preverenia oprávnenosti detí uvedených v zoznamoch, v prípade následných kontrol a auditov poskytnutia dotácie na stravu.

- 15. V prípade mladších detí v MŠ (okrem posledného ročníka MŠ) dotácia na stravu pre deti, ktoré ju v súčasnosti poberajú bude doplatená bez ďalšieho preverovania detí zo strany zriaďovateľa? V zoznamoch detí mladších ako predškoláci v MŠ budú deti, ktoré boli v zoznamoch uvedené doteraz a ako prírastok detí zriaďovateľ uvedie deti v MŠ (mladšie ako predškoláci), ktoré zriaďovateľovi pribudnú na základe nových potvrdení, že ide o dieťa v HN/ŽM?**

Áno, v prípade mladších detí v MŠ (okrem posledného ročníka) sa titul oprávnenosti detí v HN/ŽM nezmenil a v zmysle § 4 ods. 9 zákona o dotáciách, je možné deťom v HN/ŽM poskytovať dotáciu na stravu počas celého školského polroka, a to aj vtedy ak sa zmenia príjmové pomery domácnosti detí v HN/ŽM. Vzhľadom na uvedené zriaďovateľ tieto mladšie deti v MŠ (okrem posledného ročníka) oprávnené na poskytnutie dotácie na stravu do 30.04.2023, len „prepíše“ do nového zoznamu oprávnených detí podľa § 4 ods. 3 písm. b) zákona o dotáciách podľa zákona účinného od 01.05.2023, pričom do tohto zoznamu uvedie aj „prírastok“ mladších detí v HN/ŽM na základe nových potvrdení.

- 16. Deti, ktoré potrebujú osobitné stravovanie a školská jedáleň im ho nevie zabezpečiť, musia mať v potvrdení od lekára uvedený typ diéty alebo stačí len všeobecné potvrdenie lekára, že potrebujú osobitné stravovanie?**

Diétne stravovanie sa poskytuje na základe lekárskeho potvrdenia ošetrojúceho lekára – špecialistu (napr. gastroenterológ, diabetológ, imunológ, alergológ a pod.) alebo lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria, v ktorom je jednoznačne potvrdené, že zdravotný stav dieťaťa a jeho diagnóza si vyžaduje diétne stravovanie, pričom toto potvrdenie by malo obsahovať aj vyžadovaný typ diéty vo vzťahu

k zdravotnému stavu dieťaťa. V tejto súvislosti uvádzame, že stanovenie typu diéty je rozhodujúce pre posúdenie možnosti vyplatenia dotácie na stravu rodičovi, nakoľko až na základe uvedeného je možné posúdiť, či zo strany zariadenia školského stravovania je možné diétne jedlo dieťaťu zabezpečiť alebo nie.

17. Ak zariadenie školského stravovania pripraví stravu v nižšej sume ako je poskytnutá dotácia na dieťa je možné tento rozdiel použiť na úhradu režijných nákladov v školskej jedálni, napr. na úhradu energií?

Dotácia na stravu poskytuje v sumách stanovených zákonom o dotáciách za každý deň, v ktorom sa dieťa zúčastnilo výchovno-vzdelávacej činnosti v MŠ alebo vyučovania v ZŠ a odobralo stravu, a to aj v prípade ak zariadenie školského stravovania pripraví stravu v nižšej sume. V zmysle zákona o dotáciách je dotácia na stravu určená na zabezpečenie obeda alebo iného jedla pre dieťa v MŠ/ZŠ a ak zariadenie školského stravovania pripraví stravu v nižšej sume ako je výška dotácie, uvedený rozdiel by mal byť prioritne použitý na skvalitnenie jedla, rozšírenie jedla o doplnkové jedlo (napr. ovocie k obedu v ZŠ, v MŠ desiata alebo olovrant), následne, môže byť tento rozdiel použitý na úhradu režijných nákladov s cieľom skvalitnenia kultúry stravovania v zariadení školského stravovania.

18. Je potrebné od školského roka 2023/2024, aby rodič alebo zariadenie SPOD a SK opätovne požiadali o poskytnutie dotácie od 01.09.2023 alebo je postačujúca žiadosť rodiča alebo zariadenia SPOD a SK predložená k poskytnutiu dotácie na stravu od 01.05.2023?

Na základe návratky alebo na základe elektronického spôsobu vyjadrenia záujmu o poskytnutie dotácie na stravu predloženej rodičom alebo zariadením SPODaSK prostredníctvom Edupage a následnej žiadosti zriaďovateľa o poskytnutie dotácie na stravu (zoznamy oprávnených detí, v prípade nových žiadateľov žiadosť o poskytnutie dotácie) predloženej úradu práce, má dieťa nárok na poskytnutie dotácie na stravu od 01.05.2023. V súlade so zákonom o dotáciách má rodič dieťaťa alebo zariadenie SPOD a SK možnosť o dotáciu na stravu požiadať a v nadväznosti na uvedené aj túto svoju žiadosť odvolať, ak už záujem o poskytovanie dotácie na stravu nemá t.j. pokiaľ rodič alebo zariadenie SPOD a SK svoju žiadosť o poskytnutie dotácie na stravu neodvolá, je možné túto žiadosť k poskytnutiu stravy od 01.05.2023 považovať za podklad na poskytnutie dotácie na stravu aj od 01.09.2023, ak zariadenie školského stravovania nezapisuje dieťa na stravovanie každoročne a zápis dieťaťa na stravu v školskej jedálni platí až do jeho odvolania zo strany rodiča.

V prípade, ak zápis detí na stravovanie v školskej jedálni prebieha každoročne, pri zápise detí na stravovanie od školského roka 2023/2024 v zápisnom lístku na stravovanie je potrebné uviesť aj vyjadrenie rodiča alebo zariadenia SPODaSK, či má záujem o poskytnutie dotácie na stravu. Pre zápisný lístok, tak ako je uvedené vyššie platí, že je nevyhnutné zabezpečiť, aby tieto údaje (vyjadrenie rodiča alebo zariadenia SPOD a SK k žiadosti o dotáciu) zostali uschované pre účely následného overenia oprávnenosti detí na poskytnutie dotácie na stravu.